

منتدی اقرأ الثقافی
www.iqra.ahlamontada.com

چاره سهری سروشتی

ئەژنۆ و بربرەیی پشت و مل

بەسەرپەرشتی پزیشکی راویژکاری
نەشتەرگەری مێشک و دەمار و بربرەیی پشت

د. رەقیب سنیار دری

ئامادەکردنی بۆ چاپ
ستار عبدالله محمد

چاپی شەشەم

٢٠٢١

www.iqra.ahlamontada.com

بۆيۇپىزاندنى جۆزىغا كىتەب سەردانى: (مۇندى إقرأ التفاضى)

تەسبىل انواع الكتب راجع: (مۇندى إقرأ التفاضى)

پىراي دانلود كىتەپهاى مختلف سراجمە: (مۇندى إقرأ التفاضى)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (كوردى ، عربى ، فارسى)

www.iqra.ahlamontada.com

چاره سەری سروشتی ئەژنۆ و بربەری پشت و مل

بەسەرپەرشتی پزشکی پراوژکاری
نەشتەرگەری مێشک و دەمار و بربەری پشت

رقیب سنیار درى

ئامادەکردنی بۆ چاپ

ستار عبدالله محمد

٠٧٥٠ ٤٢٤ ٤٣٢٧

چاپی شەشەم ٢٠٢١

چاره‌سەری سروشتی
ئەژنۆ و بربرەیی پشت و مل

بەسەرپەرشتی پزشکی راویژکاری
نەشتەرگەری مێشک و دەمار و بربرەیی پشت

رقیب سنیار دری

ئامادەکردنی بۆ چاپ

ستار عبدالله محمد

Viber & Whatsapp: 0750 424 4327

چاپخانەیی شەهاب - هەولێر

٠٧٥٠ ٤٤٨ ٣٨٦٣

چاپی شەشەم

٢٠٢١

پیتھکی

بیگومان زور کەس لە کۆمەلگای ئیمەدا
نازانئ سوودی وەرزش چییە بە تاییەتی
یارییە سویدییەکان کە سوودیکی یەكجار
زۆری ھەپە بۆ جولانی ماسولکەکان ھاوسەنگ
بوونی لەش ولاری مرۆف بە تاییەتی ئەوانە
بەتەمەندا چوونە.
ھیوادارم سوود لەم نامیلکەپە وەرپگرن وەھو
رئیمایە بەکاری بینن.

ستار عبدالله محمد

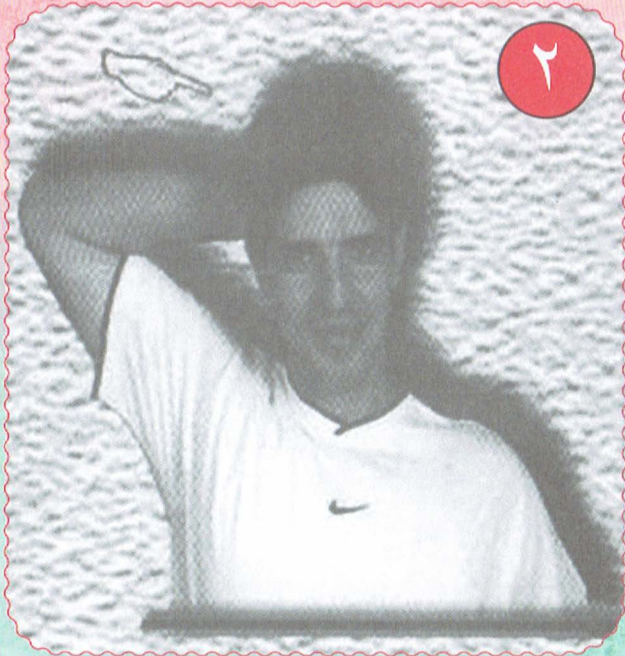

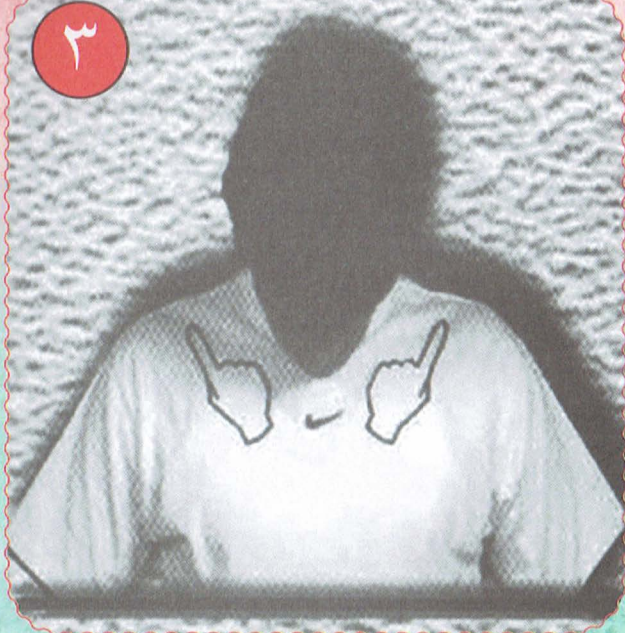
پئی دهست به پرووی گویتدا دابنی گهردهنی به که نار و
رووی له پئی دهستت پاله په ستوی ۰.۵۰ تاکو پینچ چرکه به م
شیوهیه بیهیله وهو.. بیست جار دووباره ی بکه وه.

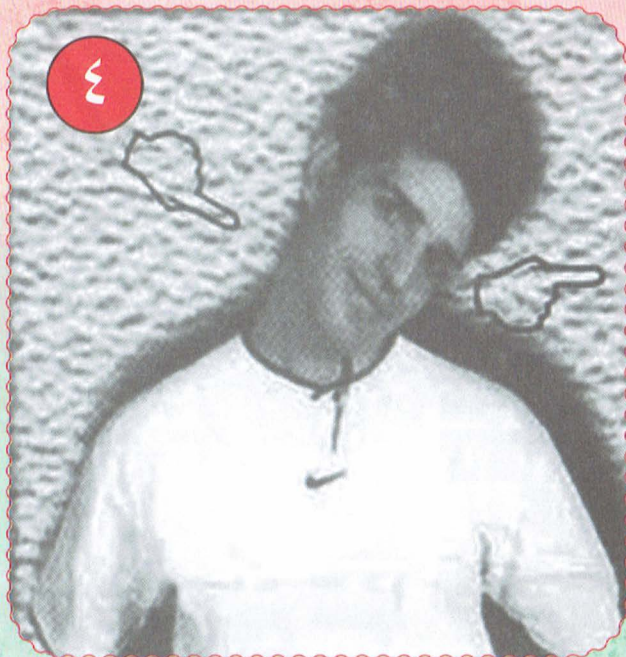

به چه نگی دهستی راستی پشتی سهرت بگره فشار بخهره
سهر گهر دنت له پشته وه .... پینج خولهك له م حاله ته دا
بمینه وه . نهم جوله یه بیست جار دووباره بکوه...

۳

چه ناگهت له سینگت نزیك بکهره وه . جو له یه کی چهرخ ئاسا
به ههردوو تهره فدا ئه نجا تاکو ههست به هیژیکی کیشان له
لای تهره فی بهرامبهر ملته وه ههست پین ده که ی (۱۰) چرکه
له م حاله ته دا بمینمه وه ئه م جو له یه (۱۵) جار دووباره بکه وه .

گەردنت بەلای بەك شانیکی خۆتدا بچەمپینەوہ * تاكو
هەست بەهیزیکی كیشان لە تەرە بەرامبەر ماسولكەى
ملتەوہ دەكەیت (١٠) چركە لەم حالەتەدا بمپینەوہ...ئەم
جولەيە (١٥) جار دووبارە بكەوہ...

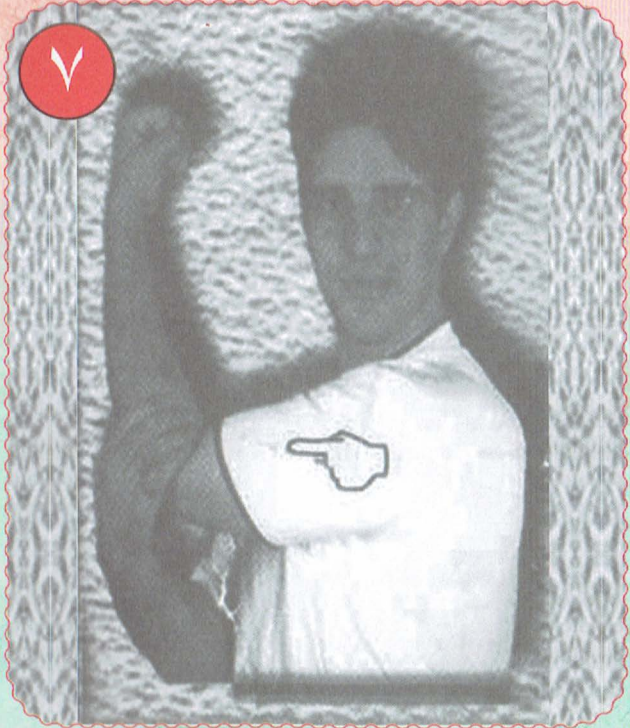

هەردوو شانی خۆت بەرەو سەرەو بەرەو تاكو نزيك
هەدوو گویت (5) چركه لهم حاله تەدا بمينه وه . ئەم
جوله يه (20) جار دووباره بكه وه.....

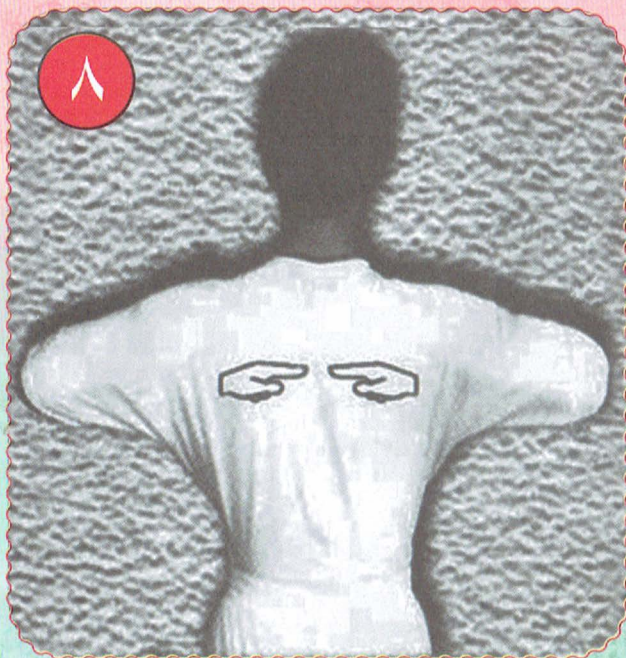

٦

دهمی خۆت دابخه و سهرت به هیواشی به پیش و دواوه
بجولپنه وه تاكو ههست به ماسولكهی ناوهی ملت دهكهیت
(١٠) چركه بهم جوړه بهردهوام بیه.. ئه م جوړه
(١٥) جار دووباره بکهوه.

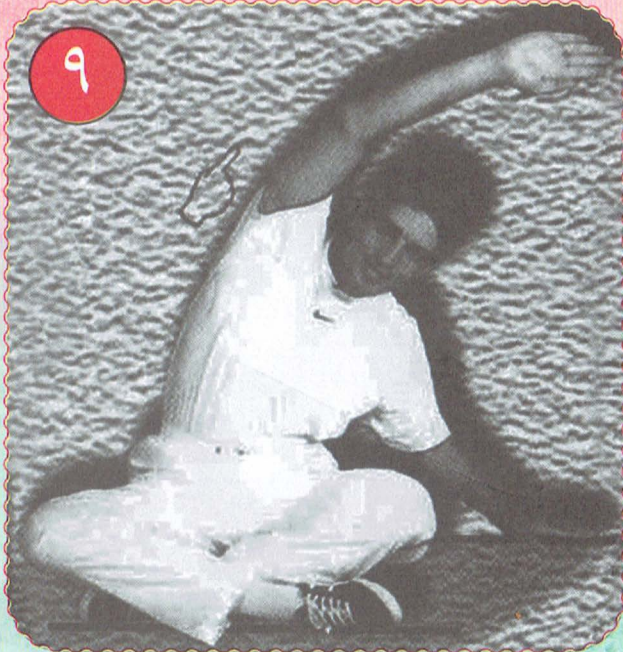
جومگه‌ی بازووی قولیکت به دست بگره و به هیواشی
به‌لای سنگتدا رای بکیشنه تاکوو ماسولکه‌کانی پستی
شانته‌وه ههستی پپ ده‌که‌یت (۱۰) چرکه ئه‌م حاله‌ته....
بهیله‌ره‌وه.. جوله‌یه (۱۵) جار دووباره بکه‌وه.....

جومگه کانی ههردوو بازووت کۆبکهرهوه و جومگه ی
بازوه کانت و ههردووشانت به لای کولکه ی پشت فشار پئ
بده ههردوو ئیسقانه کانه ی پشت له یه کتر نزیك بینه وه،
تاکو (۵) چرکه له م حاله ته دا بمینه وه ئه م جولیه یه
(۲۰) جار بکه.....

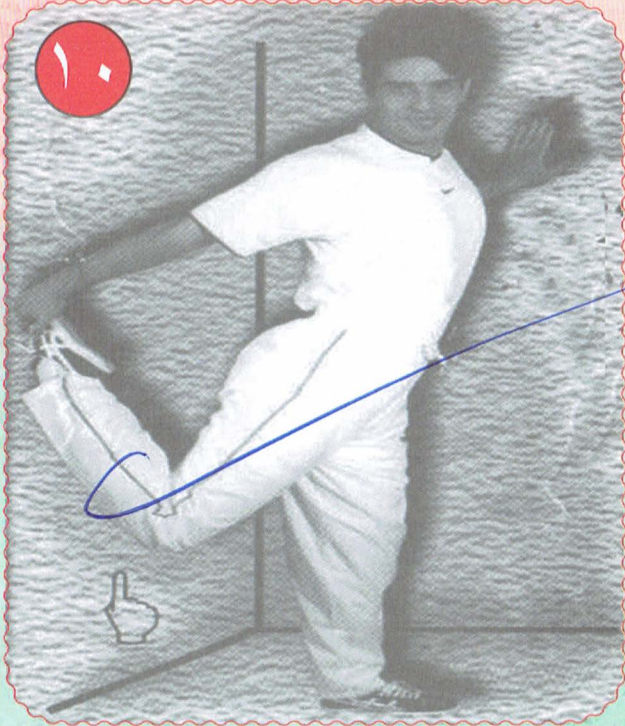

۹

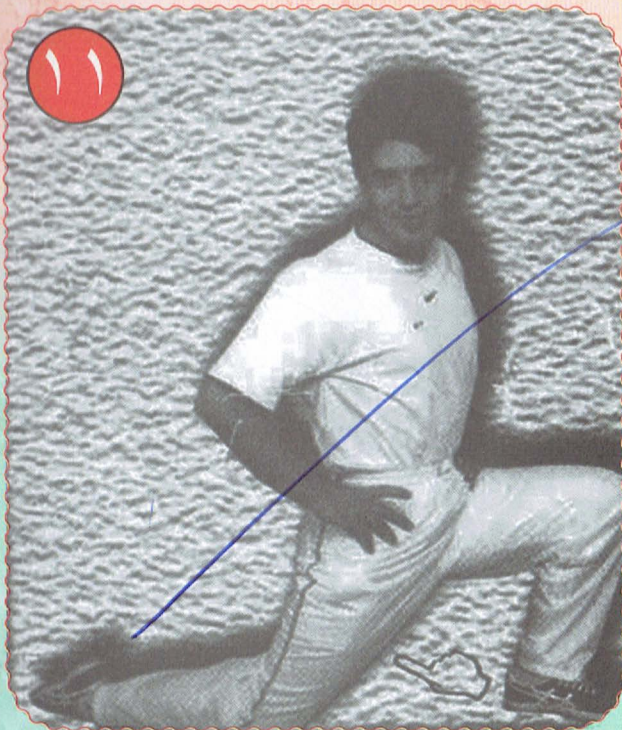

به دانیشتن یان پاره‌ستان له‌نگه‌ر بگه‌ر به‌ئارامی ده‌ستت
 به‌یه‌ک تهره‌فدا به‌رز بکه‌وه به‌لایه‌کی تردا گیری بکه‌ره‌وه
 تاکو له‌که‌ناری ژیر بالت هه‌ست به‌هیزیکه‌کی کیشان ده‌که‌یت
 (۱۰) چرکه له‌م حاله‌ته‌دا به‌وه جه‌سته‌یه هه‌مان شیوه پابگره
 و پاشان بگه‌ریوه سه‌رحاله‌تی یه‌که‌میت جوله‌یه بو هه‌ر
 تهره‌فیکت (۱۵) جار دووباره بکه‌وه.....

پال بدەرە دیواریک پییهکت بگره به نارامی رای بکیشه
تاکوو ههست به کیشانیك له ماسولکهکانی رانت ده کهیت:
تیبینی / بیت به لای که مەرت یان به لای به رامبهردا وەرته
چەرخینیت (۱۰) چرکه ئەم حاله ته بهیله رهوه .. ئەم جولهیه
(۱۰) جار دوباره بکه رهوه....

ئەژنۇى پېيەكت بەرپووى زەويدا بخە بەبى ئەوھى
بچەمىتەوھ تاكو ھەست بە ھىزى كىشان بەرامبەر پانى
خۆت دەكەيت. تېيىنى / بەلاى پىشەوھ خۆت مەچەمىنەوھ
ئەژنۇشت زياتر لە (۹۰) پلە مەنوشىنەوھ .. (۱۰) چركە
بەردەوام بە ئەم جولەيە (۱۰-۱۰) جار دووبارە بکەوھ ...

بەك پىنى خۆت لەسەر كورسىيەك دابنى ئەژنۆت لەم
 حالەتەدا مەنوشتېنەو بەلای پېشى خۆتدا بە ئارامى
 خۆت بچەمىنەو تەكو ھەست بە ھېزىكى كېشان لەرانتدا
 دەكەيت.. (۱۰) چركە بەيلەرەو.. ئەم جولەيە (۱۵) جار دووبارە
 بکەو..

۱۳

له نیوان چوار چپوهی دهرگایه کدا رابوه سته ههر دوو
باسکه کانی ده سنت (۹۰) پله بچه مینه ره وه و ههر دوو چوار
چپوهی دهرگاکه بگره . پییه کت به ره و پیشه وه و پییه کی
دیکه ت به ره و دوواوه به ره .. پاشان به ئارامی جه سته ی خوت
به ره و پیشه وه فری بده تا هه سته هیزی کیشان له ماسولکه ی
سنگت به دی ده که ییت . (۱۰) چرکه له سهر نهم راهیناته
به رده وام به . نهم جوله یه (۱۵) جار دووباره بکه ره وه ...

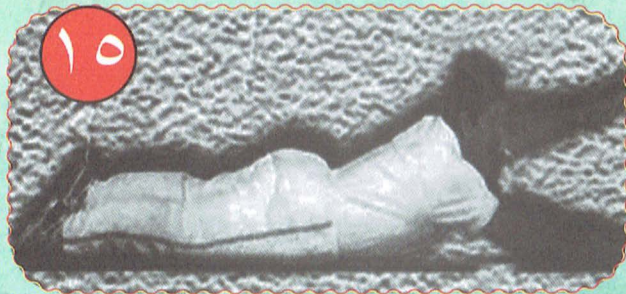

۱۴

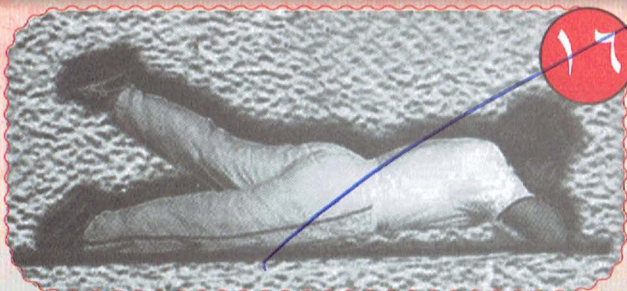

بەسەر پشتدا پال بکەوہو ھەردوو دەستت بخەرە پشتی
سەرت پاشان سەرو سەنگت بەرزبکەرەوہ بە شیوہیەک کہ
لە ھەردوو لاوہ بەراست و چەپدا وەر بچەرخی . بە جۆریک
پاسکی راستت بەلای ئەژنۆی چەپ و بە پیچەوانەوہ
جولە بکات... (۵) چرکە لەسەر ئەم حالەتە بەردەوام بە . ئەم
جولە یە (۲۰) جار دووبارە بکەرەوہ...

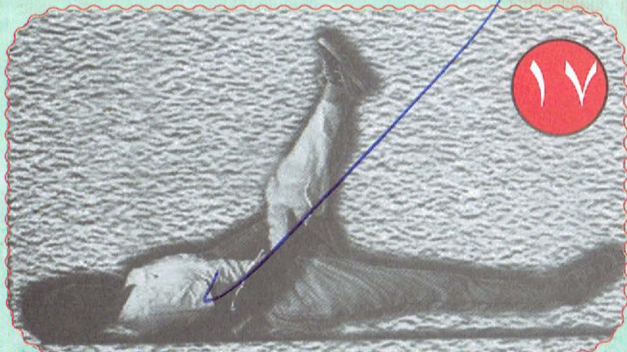
۱۵

بەسەر سکا پابکشی دەستیگت بە ئاستی سەرووسنگتدا
بەرزبکەرەوہ.. (۵) چرکە بەم شیوہیە بەردەوام بە . ئەم
جولە یە (۲۰) جار دووبارە بکەرەوہ...

به سهرسکدا رابکشنی ههردوو باسکت کۆ بکهروهه پێیهکت رابکێشه تاگوسهر په نجه بهرزی بکهروهه . تاکو (۵) چرکه بهم جۆره بیهێلهروهه . ئەم کاره له گهڵ پێیهکی تریشدا نه انجام ده . ئەم جولهیه (۱۵) جار دووباره بکهروهه .

به سهر پشتدا پال بکهوهو پێیهکت به سهرهوه بهرزبکهروهه . رانی ئەو پێیهت به ههردوو دهستت بگهرو به لای خۆتدا رای بکێشه هاوکات ئەو پێیهت بۆ لای سه قفی سه ره و نیشانه بگهه . له م حاله تا هیزی کیشان له پشتهوهی رانی خۆت ههست پی دهکەیت . (۱۰) چرکه له م حاله تا بپینهروهه ... ئەم جولهیه (۱۵) - (۱۰) جار دووباره بکهوه ..

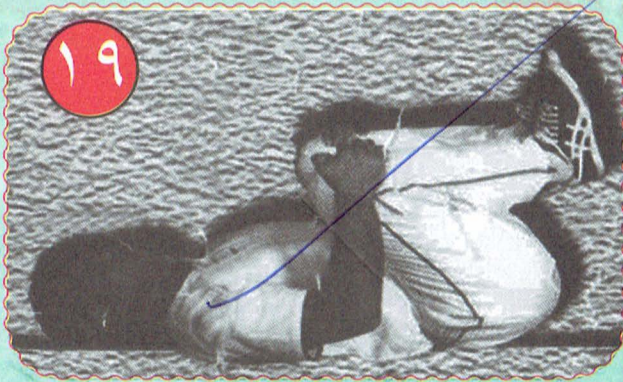

۱۸

لەسەر ھەر چوار پەلت لەنگەر بگرە یەك دەست و پێپەكت بەرزبكرەوهو(۵) چركە رابووہستە . ئەم جولەيە (۱۵) جار دووبارە بكرەوه..

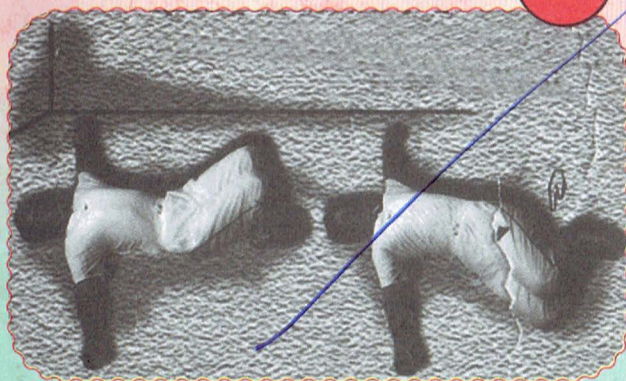
۱۹

بەسەر پشتدا رابكشێ ھەردوو ئەژنۆت بچەمپنەرەوه بیانخەرە سەر رووی سكت بە دەستەكانیشت ھەردوو ئەژنۆكانت بەئارامی رابكیشە تا كو ھەست بە ھیزیكى كیشان دەكەیت لە كەمەری خۆت..(۱۰) جار ئەم حالەتە دووبارە بكرەوه پاشان پێپەكانت لەسەر زەوی دابنێ.. ئەم جولەيە (۱۵) جار دووبارە بكرەوه..

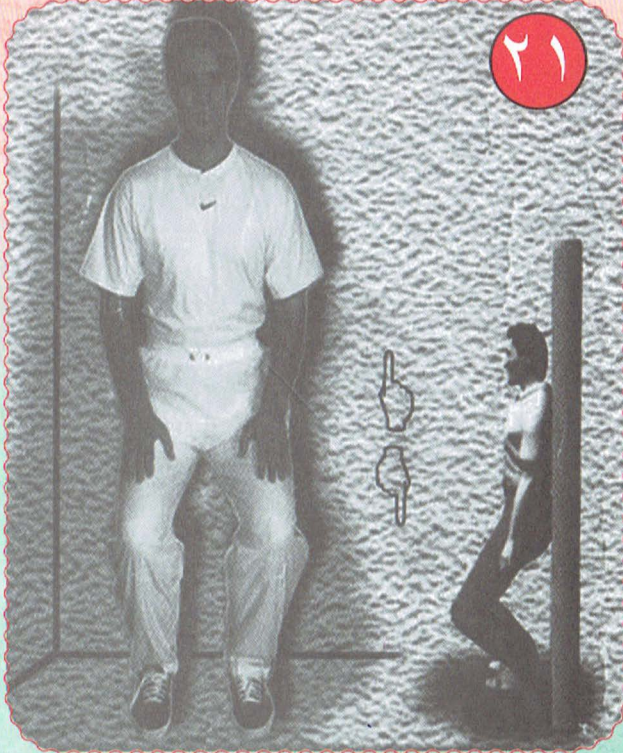
۲۰

دهست پيكردني جوله كه:

له سهر پشت رابكشي و له گهل ههردوو باسكي چه ماوه
پييه كانت له سهر پرووي زهوي دابني و ههردوو شانكانت
بهرووي زهويدا فشار بكهو به نارامي نه ژنوكانت به لايه كدا
فرئ بده تاكو هيزيكي راکپشان له كه مەري خۆت ههست
پئ ده كه يت (۱۰) چركه له م حاله تدا بهردهوام به . نه م
جوله يه (۱۰-۱۵) جار دووباره بكه ره وه..

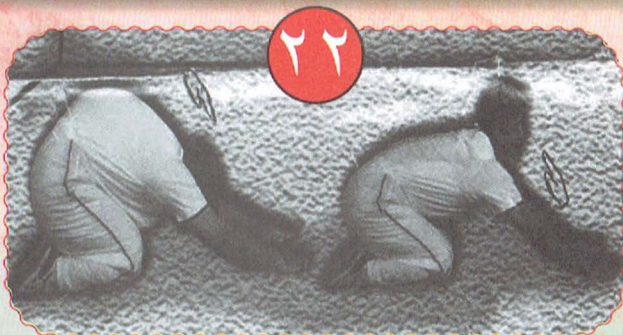
۲۱

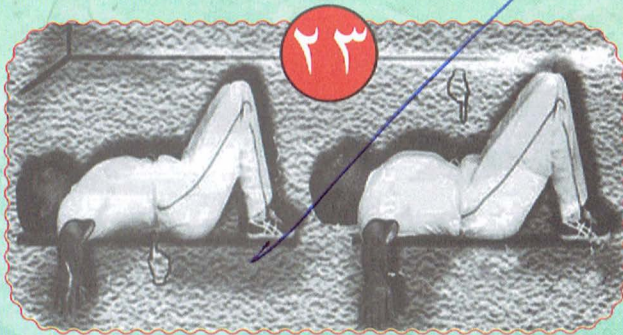
بەپراوہستان پشتت بەدە دیوار پاشان ئەژنۆکانت
بچەمپنەرەوہ و لەحالەتیکدا کەپشتت بە دیوارەکەدا
چەسپایی ئەوجا پۆ خوارو بۆ سەرەوہ جوولە بەدەبەخۆت .
ئەم جوولەپە (۲۰) جار دووبارە بکەرەوہ .

۲۲

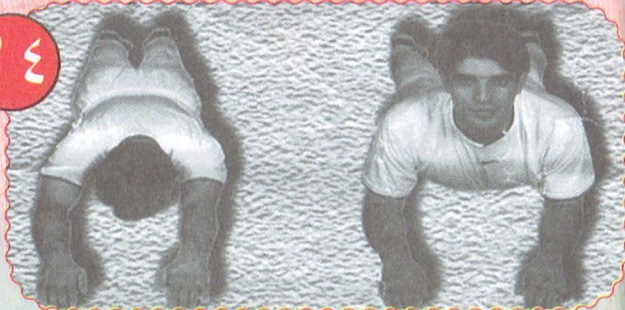
ھەردوو ئەژنۆكانت تاكو سەرى پىپھەكانت لەسەر زەوى رابكيشە
 و دەستەكانىشت درىژ بكو بەرامبەر جەستەت پايان بگرە .
 لە پىن دەستەكانت لەسەر رووى زەوى پىن بە پىن بلىند كردنەوھى
 لەپەكانى دەستت . سەروسنگت بەرزبكرەوھە . (٥) چركە بەردەوام
 بە . ئەم جولەيە (٢٠) جار دووبارە بكرەوھە...

لەسەر پشت رابكشى و ئەژنۆكانت بگەيەنەيەكتى و پىپھەكانت
 بەزەوييەوھە بچەسپىنە . ماسولكەى سگت گرزبكو ھەل بدە
 كە كەمەرى خۆت بەرھوزەوى فشار پىن بدەيت و (٥) چركە لەم
 حالەتەدابە . ئەم جولەيە (٢٠) جار دووبارە بكرەوھە.

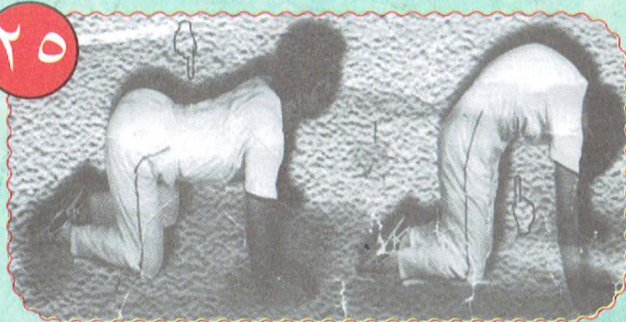

۲۴

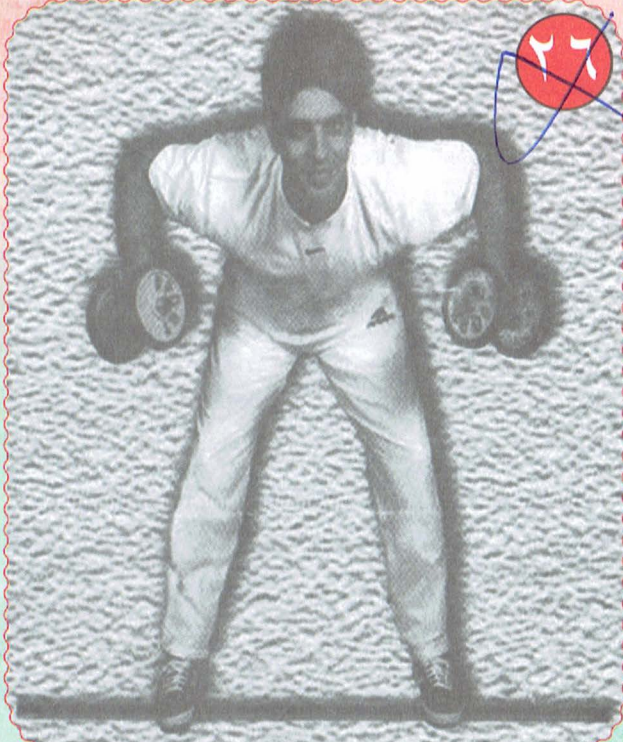

له سهر سکتدا رابکشی و به باسکی چه ماوه وه سهرو سنگی خۆت بهرز بکهروهه تاکو هیزیکی کیشان له گهردهن و سینگی خۆت ههست پێ ده کهیت . باسکه کانت لهم حاله ته دا به شیوه یه کی راست و چهپ دا بنی . (۱۰) چرکه بهردهوام به ئەم جوله یه (۱۵) جار دووباره بکهروهه .

۲۵

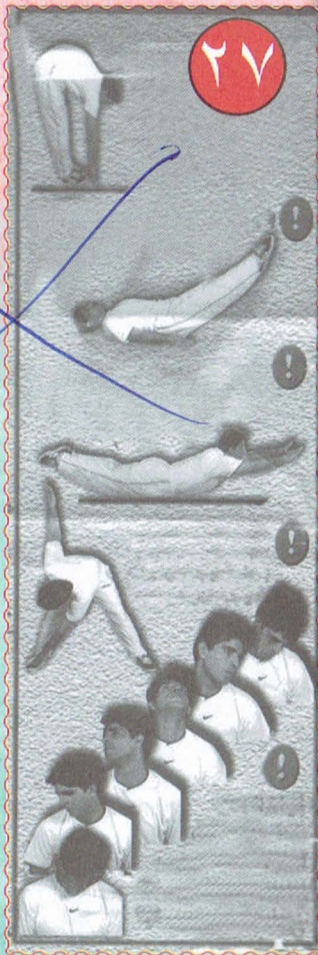
جوله ی پشيله ئاسا: له سهر دوو ده ستت و ئەژنۆیه کانت له نگه ر بگه سه و پشتت وه کو که وان بچه مینه وه (۵) چرکه لهم حاله ته دا به . ئەم جوله یه (۲۰) جار دووباره بکهروهه .

بیه کانت به ئەندازەی پانی شانە کانت بکەرەوه . ئەژنۆیه کانیشت
بچه مپنهوه که مەریشت بە ئەندازەی (۷۰) پله بنوشتینهوه
دوو ئاسنی (۵۰۰) گرامی بە هەردوو دەستتەوه بگره و به
ئارامی باسکه کانت بچه مپنهروهه و ئاسنه کانیشت بهرزبکەرەوه.
باسکه کانت نابێ بەسنگ و شانە کانتەوه بنوسیت.

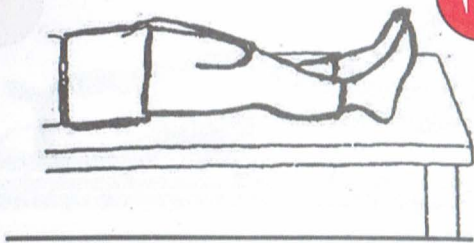
جوولەي قەدەغە

- ۱- ئەو كەسانەي كە نەخۇشى پشتيان ھەيە ناييت ئەم جولانە ئەنجام بدەن :
- ۲- ئەو جولەيەي كە دەببیتە ھۆي كشان لە ماسولكەي (ھامسەرىنگ) واتە چەمانەوہي زياتر لە (۰۷) پلە.
- ۳- بەرز كرددنەوہي ھەردوو پئ و فشاري دووقات بەكەمەرو بەچەمانەوہي جومگەي ران تەواودەببیت.
- ۴- بەرز كرددنەوہي ھەردوو دەست و ھەردوو پئ لەيەك كاتدا وەكو جمك فشاري زياتر لەسەر كەمەر زياد دەكات..
- ۵- خۇنوشتاندنەوہي و ھەرگيراني جەستە دەببیتە ھۆي زيان گەياندنكي زۆر بە كەمەر...
- ۶- ھەرچەرخاندى گەردەن بە شپوہيەكي تەواو دەببیتە ھۆي زيان گەياندن بەگەردەن و دەمارەكاني گەردەن وەپاشان دەببیتە ھۆي نازارداني قەدو كەمەر...

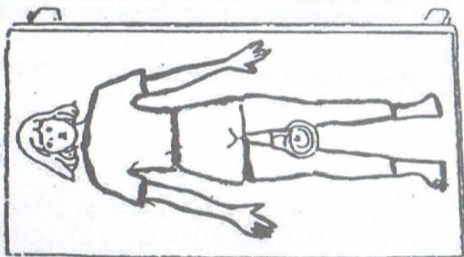

۲۸

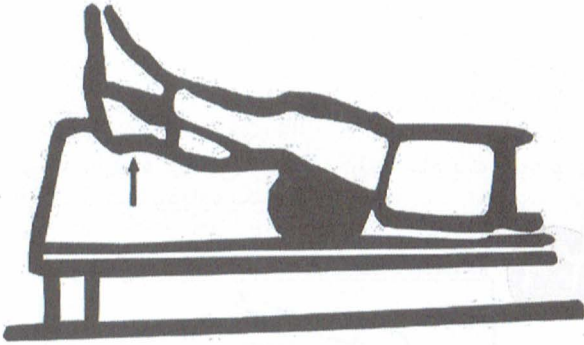
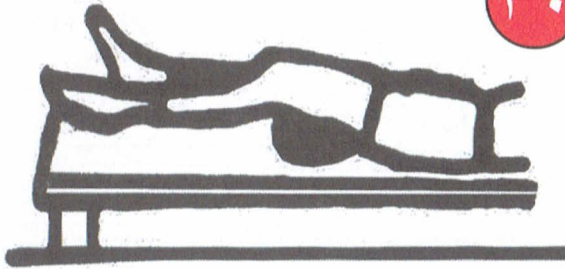

راستکردن و راگرتنی ئەژنۆ
 لەسەر پشت درێژبە و لاقە کانت درێژکە بە شیۆه یەك که
 ئەژنۆ کانت راست بن ، ئینجا بەرەو رووی تەختە که فشار
 و پالەپەستۆ بخەرە سەر لای پشتەوهی ئەژنۆ کانت تا
 ئەو راددەیهی که ماسولکەکانی رانت توند دەبن . بەو
 شیۆه یە رایگرە . پاشان ماسولکە گانت خاو بکەرەوه و
 راهینانە گەت دووبارە بکەرەوه .

۲۹

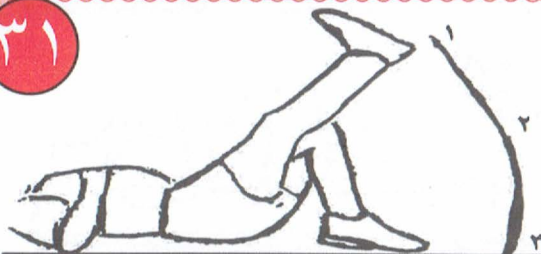

لێك نزیك کردنی رانهکان
 لەسەر پشت درێژ بو خاویلیه کی لوول له ناو رانه کانت

راستکردنی ئەژنۆ بۆ بەهیز کردنی ماسولەکان کەسی ئەژنۆ
لەسەر پشت درێژبە و سەرینیك له بن رانی ئەو ئەژنۆیەت
کە نازاری هەیه دابن بەمەرجیک ئەو سەرینە ۵۱سم
بەرزبیت ئیستا لاقت بە سەرینە کەوێ گۆشار بدە و
ئەژنۆیە کەت راست بکەرەو، بەشیوێهه رایگره، پاشان
سەر له نوی راهینانه کەت دووبارە بکەرەو.

۳۱

بەرزکردنەوہی لاق بەشیوہیەك كە ئەژنۆ راستکرایتەوہ:
 لە شوینیکی راست لەسەر پشت درێژبەو ئەژنۆكانت بەرزبکەرەوہو
 بنی ھەردوو پیت لەسەر زەوی دابنئ ئیستا ئەو لاقەى نازارى
 ھەییە بەو شیوہیەكە ئەژنۆیەكەت راستبیت تا ناستى (۵۴) پلە
 بەرز بکەرەوہ (خالى ژمارە ۱) ئینجا لەسەرەخۆ تاكو (خالى ژمارە
 ۲) بەینە خوارەوہو و رایگرە، پاشان لەسەرەخۆ پیت بەینە (خالى
 ژمارە ۳) و رایگرەو لە كۆتاییدا پیت لەسەر زەوی دابنئ ناگاداریە
 بە درێژایی راھینانەكە ئەژنۆیەكەت بە تەواوہتى راست رایگرە،
 راھینانەكە دووبارە بکەرەوہ.

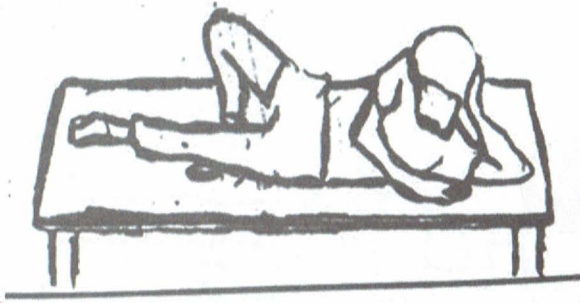
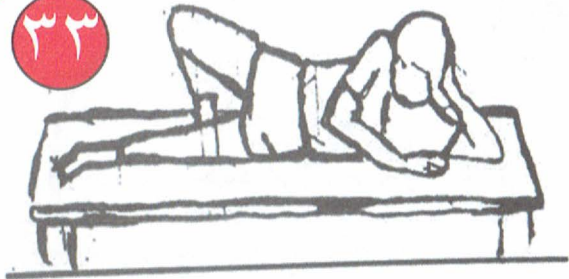
۳۲

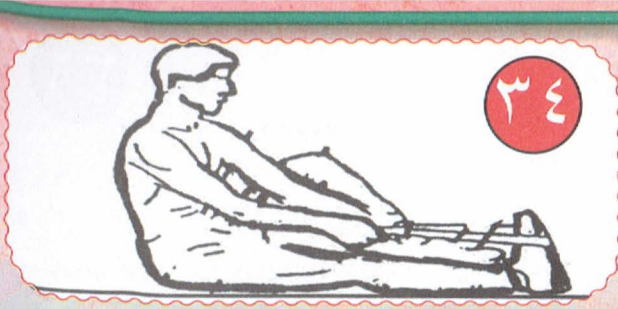
لەسەر ئەو تەنیشتە راکشئ كە سەلامەت و تەندروستە:
 لە كاتێكدا كە ئەژنۆی ژێرەوہت چەماوہتەوہ ئەو لاقەى نازارى
 ھەییە بەشیوہیەكە كە ئەژنۆیەكەت راست بیت تا ناستى (۵۴سم)
 لە زەوی بەرز بکەرەوہ بەو شیوہیەكە رایگرە، ئینجا بگەرێوہ بۆ
 حالەتى سەرەتای راھینانەكەو دووبارەى بکەرەوہ، ناگادار بە لەكاتى
 ئەنجامدانى راھینانەكە ئەو لاقەى كە نازارى ھەییە بەرەو پێشەوہ
 بان بشتەوہ مەیلان نەكات.

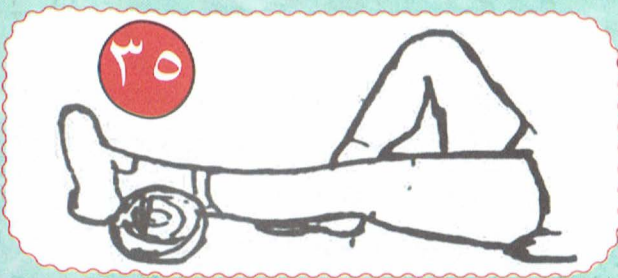
۳۳

ایک نزدیک کردنهوهی رانهکان:
 لهسههر ته نیشتی نهو لاقههی که نازاری ههیه دریز بهو نهو
 لاقههی بن نازاره وهک له وینه که دا دیاره له پشته وهی نهو
 لاقههی که نازاری ههیه دایینن، ئینجا نهو لاقههی که نازاری
 ههیه به شیوهیه که نه زنویه که ت راست بیت بهرزیکه ره وهو
 بهو شیوهیه رایگره، ئینجا سه ر له نوئ راهینانه که ت دووباره
 بکه ره وه.

راکپشان به خاولییهوه:
 دانیشهو ئهو ئهژنۆیهت که ئازاری ههیه راست رایگره، قوماشیک
 یان لهچکهیهک به دهوری بنی ئهو پییهت که ئازاری ههیه
 بسورپنهو به ههر دوو دهستهوه رایکیشه به بن چهمانهوهی
 ئهژنۆ، راکپشانهکه دهبی تا ئهو رادهیه بیته که له پشت بهلهکی
 پیته ههستی پی بکهی بهو شیوهیه رایگرهو ئیستا سهر له نوێ
 راهینانه کهت دووباره بکهروهه.

دریژکردنی لاق به شیوهیهک که ئهژنۆت راست پیته:
 له سهر پشت بهو بنی ئهو پییهت که ئازاری نییه له سهر زهوی
 دابنی و خاولییهکی لوول دراو له بن بهلهکی ئهو پییهی ئازاری
 ههیه دابنی ئیستا ههول بده فشار بخهره سهر ئهو ئهژنۆیهت که
 ئازاری ههیه تا رادهیهک که ئهژنۆت راست پیته و رانت بهم لاو
 به ولادا نه سورپنهوه بهو شیوهیه رایگرهو راهینانه که سهر له نوێ
 دووباره بکهروهه.

رونکردنه وه

ئەو وەرزشانە ھەلیان دەبژیری روژی یەكەم ھەریەکی (۲)
 دەقیقە روژانی دوایی (۱) یەك دەقیقە دەكە ی لەسەر خو
 ھەتا دوای (۱۰) روژدا ھەریەکی دەبێ (۱۰) دەقیقە و ھەر
 (۲) سێ دەبیتە (۲۰) دەقیقە واتا نیو كاتژمێر.

۲ دەقیقە + ۲ دەقیقە + ۲ دەقیقە
 ۳ دەقیقە + ۳ دەقیقە + ۳ دەقیقە
 ۴ دەقیقە + ۴ دەقیقە + ۴ دەقیقە
 ۵ دەقیقە + ۵ دەقیقە + ۵ دەقیقە
 ۶ دەقیقە + ۶ دەقیقە + ۶ دەقیقە
 ۷ دەقیقە + ۷ دەقیقە + ۷ دەقیقە
 ۸ دەقیقە + ۸ دەقیقە + ۸ دەقیقە
 ۹ دەقیقە + ۹ دەقیقە + ۹ دەقیقە
 ۱۰ دەقیقە + ۱۰ دەقیقە + ۱۰ دەقیقە

دواتر لەسەر ئەو (۲۰) دەقیقە یە بەردەوام دەبی
 تاكو چاك بوونەوه

